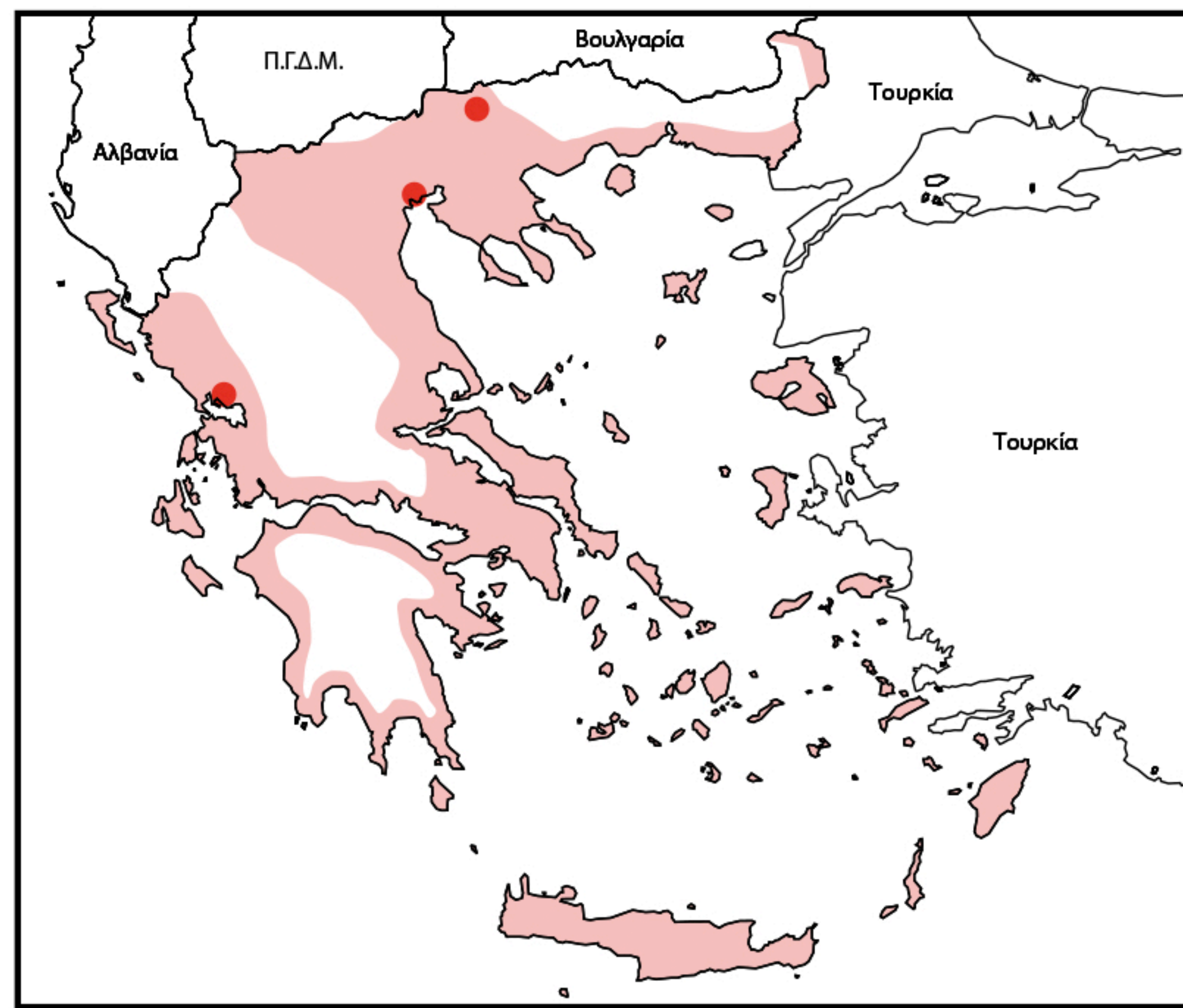


■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Τρωτό: VU [D1]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Μειωμένου ενδιαφέροντος LC

Summary: The Spoonbill is a rare and local resident in Greece. Existing data suggest that the past distribution and breeding range of the species in Greece has not changed considerably (Handrinos & Akriotis 1997). Following fluctuations and negative trends (in the '80s), the Spoonbill currently nests in Macedonia and Epirus, in 4 colonies totaling (2003) 233 pairs. Outside the breeding season Spoonbills seem to disperse, but these movements are not yet fully known. In winter the overall population in Greece is rather small (284-355 ind.), mainly in northern Greece.



Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Η χουλιαρομούτα είναι σπάνιο και τοπικό επιδημικό είδος. Τα υπάρχοντα δεδομένα δείχνουν ότι η παλαιότερη κατανομή του είδους στην Ελλάδα δεν ήταν πολύ διαφορετική από τη σημερινή (Handrinos & Akriotis 1997). Κατά τη δεκαετία του '70 ο αναπαραγόμενος πληθυσμός της χουλιαρομούτας στην Ελλάδα εκτιμήθηκε σε 200-240 ζευγ. (σε 5 αποικίες) και μετά από μια δεκαετία περίπου είχε μειωθεί στα 113-172 ζευγ., στις ίδιες αποικίες (Handrinos & Akriotis 1997). Τα τελευταία χρόνια ο αναπαραγόμενος πληθυσμός σε ορισμένες αποικίες (π.χ. Δέλτα Αξιού) μειώθηκε κατά πολύ και το είδος έχει σταματήσει να φωλιάζει στις λίμνες Ισμαρίδα και Πρέσπα. Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη απογραφή (2003), το είδος αναπαράγεται σε 4 αποικίες, στη Λ. Κερκίνη, στο Δέλτα Αξιού, στον ποταμό Γαλλικό και στον Αμβρακικό κόλπο (βάλτος Ροδιάς), με συνολικό πληθυσμό 223 ζευγ., που παραμένει σταθερός, παρουσιάζοντας αυξομειώσεις από έτος σε έτος (Υφαντής & Καζαντζίδης 2004). Το μεγαλύτερο ποσοστό του αναπαραγόμενου πληθυσμού στην Ελλάδα βρίσκεται στη Λ. Κερκίνη (125 ζευγ.) και στον Αμβρακικό κόλπο (70 ζευγ.), ενώ στο Δέλτα Αξιού φωλιάζουν 23 ζευγ. (Υφαντής & Καζαντζίδης 2004). Περιστασιακά, κατά τις μεταναστευτικές περιόδους, μικρές ομάδες από χουλιαρομούτες απαντώνται σε παράκτιους υγρότοπους σε όλη την Ελλάδα, αν και οι μετακινήσεις αυτές δεν έχουν επαρκώς μελετηθεί. Το είδος διαχειμάζει κυρίως στους μεγάλους υγρότοπους της δυτικής και βόρειας Ελλάδας, σε μικρούς αριθμούς (284-355 άτομα) και με αυξητικές τάσεις. Υπάρχουν 6 επανευρέσεις στην Ελλάδα ατόμων δακτυλιωμένων στην Ουγγαρία και Αυστρία, ενώ 17 επανευρέσεις πουλιών δακτυλιωμένων κυρίως στη Λ. Κερκίνη προέρχονται από την Τουρκία, το Ισραήλ, την Τυνησία, την Αίγυπτο, τη Ρουμανία και την Ιταλία (Ακριώτης & Χανδρινός 2004).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: Το 1,9% του ευρωπαϊκού (Wetlands International 2006).

Οικολογία: Η χουλιαρομούτα ζει σε υγρότοπους γλυκών νερών, σε δέλτα ποταμών, καθώς και σε λιμνοθάλασσες. Φωλιάζει σε παραλίμνια ή παραποτάμια δάση με αρμυρίκια, ιτιές και σκλήθρα, σχηματίζοντας μικτές αποικίες με άλλα είδη ερωδιών, κορμοράνους και χαλκόκοτες. Τρέφεται με ασπόνδυλα, μαλάκια και μικρά ψάρια, που πιάνει φιλτράροντας την ιλύ του πυθμένα των αβαθών περιοχών που χρησιμοποιεί ως περιοχές διατροφής.

Απειλές: Η ρύπανση των νερών και η καταστροφή ή και υποβάθμιση των υγρότοπων είναι από τις κύριες απειλές του είδους στην Ελλάδα. Η αύξηση του αριθμού των κορμοράνων σε ορισμένες περιοχές (Λ. Κερκίνη, Δέλτα Αξιού) μπορεί να αποτελέσει απειλή για το είδος, δεδομένου ότι τα δύο είδη ανταγωνίζονται για τις θέσεις φωλεοποίησης. Σε περιοχές με περιορισμένη διαθεσιμότητα τέτοιων χώρων, όπως στη Λ. Κερκίνη, αυτό μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα στο είδος.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος ο αναπαραγόμενος και διαχειμάζων στην Ελλάδα πληθυσμός απαντάται σε περιοχές του δικτύου ΖΕΠ/Natura 2000.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Προστασία των υγρότοπων όπου η χουλιαρομούτα αναπαράγεται και τρέφεται από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Προώθηση μέτρων για περιορισμό της χρήσης γεωργικών φαρμάκων και λιπασμάτων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις περιφερειακά των υγρότοπων. Διερεύνηση του ανταγωνισμού του είδους με τον κορμοράνο ως προς τις θέσεις φωλεοποίησης.